

(R)evolutie in hockeyland

Andere wedstrijddagen en spelvormen moeten oplossing bieden voor capaciteitsproblemen

De populariteit van de hockeysport is de afgelopen jaren enorm gestegen. Als gevolg van die groei staat de veldcapaciteit bij veel verenigingen onder druk. Wat kan er worden gedaan om zowel de (potentiële) veldgebruikers als de eigenaren tevreden te houden?

Auteur: Guy Oldenkotte

De afgelopen twintig jaar is het aantal actieve hockeyers meer dan verdubbeld. Uit de laatste telling blijkt dat Nederland tegenwoordig ruim 250.000 actieve hockeyers kent. Volgens de Koninklijke Nederlandse Hockeybond (KNHB) is die groei met name te danken aan de internationale successen van de verschillende nationale teams en de goede sfeer die bij veel verenigingen heerst. Die spectaculaire groei lijkt inmiddels zijn hoogtepunt te hebben bereikt. Daarom is de verwachting

dat het aantal nieuwe leden de komende jaren minder spectaculair zal groeien. Wel anticipeert men nog altijd op een toename van het aantal mensen dat lid wil worden van een hockeyvereniging. Erik Gerritsen, directeur van de KNHB, omschreef die situatie op www.hockey.nl. 'Soms hoor ik dat clubs trots zijn op het feit dat er een wachtlijst is. Maar dat is helemaal geen luxe-probleem, het is een maatschappelijk probleem. Wij hebben kinderen die willen bewegen, maar

kunnen hen daarvoor niet de mogelijkheden bieden. Ik wil dat alle kinderen die willen hockeyen ook kunnen hockeyen', zo zei hij. Gerritsen gaf in het artikel toe zelf ook verbaasd te zijn dat de sport elk jaar zo blijft groeien. 'Maar zelfs als de instroom niet groter wordt, hebben we een probleem. Alleen al door de geprognoseerde bevolkingsgroei krijgen steeds meer hockeyclubs te kampen met te weinig velden.' Het verschijnsel van verenigingen die kampen met een veldtekort is niet uniek

5 min. leestijd

HOCKEY

grasveld dient te voldoen dat gebruikt wordt voor al deze drie sporten. Ondanks het schreeuwend gebrek aan veldcapaciteit bij veel Nederlandse hockey-, rugby- en voetbalverenigingen, menen de meeste geïnterviewden dat deze stap vooral in het belang is van aanbieders van deze sporten in zogenaamde ontwikkelingslanden. Een oplossing voor de sporten in Nederland dient dus elders te worden gezocht.

De afgelopen twintig jaar is het aantal actieve hockeyers meer dan verdubbeld

De KNVB probeert het groeiend aantal voetbal-liefhebbers tegemoet te komen met de introductie van een aantal varianten op het voetbalspel. Meerdere spelletjes van vijf tegen vijf of zeven tegen zeven tegelijkertijd op delen van het veld zijn daar voorbeelden van. In sommige gevallen wordt zelfs de wedstrijdleader buiten beschouwing gelaten. Op deze manier kunnen de veelal jeugdige spelers toch voetbalplezier beleven, zonder dat er meer velden nodig zijn en zonder extra belasting voor de vrijwilligerspool. Ook bij het hockey worden stappen in die richting gezet.

voor hockey. Ook bij veel voetbalverenigingen blijft het wekelijks een probleem om aan de vraag naar wedstrijd- en trainingscapaciteit te voldoen, de aanleg van nieuwe kunstgrasvelden ten spijt.

Andere aanpak

Elders in deze editie kunt u lezen hoe FIFA, de International Rugby Board (IRB) en de International Hockey Federation (FIH) onlangs een akkoord hebben bereikt over de eisen waaraan een kunst-

Erik Gerritsen

Frank van Barneveld

'Trimhockeycompetities op maandag-, donderdag- of vrijdagavond en zeven-tegen-zevencompetities zonder scheidsrechter en keeper op vrijdagavond zijn daar goede voorbeelden van', zo zegt Sophie Kustermans van de KNHB. Kustermans is competitieleider veldhockey voor het district Midden-Nederland. 'Een oplossing voor het capaciteitsgebrek bij veel verenigingen vereist enerzijds de betrokkenheid van de gemeente, die bijvoorbeeld kan besluiten extra velden aan te leggen. Anderzijds dienen ook de clubs creatief te zijn bij het vinden van een oplossing.' De KNHB probeert dit te faciliteren.

De zondag niet langer heilig

Een van die oplossingen, die vanaf komend seizoen structureel wordt, is het spelen van jeugdwedstrijden op zondag. Die stap is uniek. Bij veel sporten is vooral de zaterdag ingeruimd voor de jeugd, terwijl het sportcomplex op zondag het domein is van de volwassenen. 'Doordat we vanaf komend seizoen maximaal twee jeugdwedstrijden per team per seizoen op zondag gaan spelen, verwachten we in de regio Midden-Nederland zo'n 10 procent meer jeugdspelers de gelegenheid te kunnen bieden om te hockeyen', merkt Kustermans op. Het zou dan gaan om ruim 1.000 extra jeugdspelers. Verenigingen kunnen zelf kiezen of ze wel of niet deelnemen aan de zondagwedstrijden, maar het merendeel van de verenigingen heeft positief gereageerd. Verenigingen die bezwaren hebben, bijvoorbeeld vanuit hun geloofsovertuiging, blijven hun wedstrijden gewoon op zaterdag spelen. 'Dat kan echter alleen bij die clubs die op zaterdag nog ruimte hebben.' Voor de hockeyclubs in en rondom de stad Utrecht zijn die gegevens bekend. Op verzoek van de KNHB en de gemeente Utrecht heeft het Mulier Instituut eind vorig jaar de situatie in de Domstad in kaart gebracht. In het seizoen 2015/2016 telden de verenigingen in Utrecht in totaal ruim 1.143 normteams, het equivalent van een volledig seniorenteam. 64% van die normteams was actief op zaterdag. Uit die vragen-aanbodanalyse werd duidelijk wat er mogelijk is qua veldgebruik bij de clubs in de gemeente. 'De KNHB heeft plannen om een soortgelijk onderzoek te doen in de andere regio's. Zo weten we straks het potentieel voor heel Nederland en hebben we in kaart welke regio's kampen met een nijpend veldtekort.'

Andere opzet

Jeugdwedstrijden spelen op zondag is slechts een van de oplossingen die de KNHB gaat bieden. 'We kijken naar verschillende mogelijke oplossingen en vormen. We hebben te kampen met

Zelfs de jongste jeugd gaat vanaf komend seizoen op zondag spelen.

een capaciteitsgebrek, maar ook met de vraag naar andere vormen van hockey', merkt Frank van Barneveld op. Van Barneveld doet namens de KNHB onderzoek naar de verschillende doelgroepen. 'Andere oplossingen die we overwegen, zijn het aanbieden van competities in andere periodes, wedstrijden met kleinere teams en het spelen van competitiewedstrijden op andere dagen dan de dagen die traditioneel waren voorbehouden aan de betreffende competitie.' Ook experimenteert de KNHB met initiatieven om de jongste jeugd in toernooivorm op zondag te laten spelen. 'Daarnaast bekijken we het idee om het aantal wedstrijden per seizoen terug te brengen. In dat laatste geval zullen minder wedstrijden ook leiden tot minder trainingen, waardoor er extra veldencapaciteit vrij komt.' Die laatste oplossing ziet Van Barneveld als een goed idee voor met name studententeams. 'Het begin van de competitie valt elk jaar samen met het begin van het studiejaar. Veel studenten, vooral eerstejaars, hebben de eerste weken van het studiejaar nodig om hun draai te vinden. Ze zijn dan nog bezig met het zoeken van een kamer en moeten hun weg nog vinden in de nieuwe stad. De verplichting om dan al elke zondag een wedstrijd te spelen, kan voor sommigen tot problemen leiden. Een latere start van de competitie zou hen een oplossing kunnen bieden.'

Andere lidmaatschappen

Dat de aanpak van de KNHB om zo veel mogelijk mensen aan het hockeyen te krijgen of te houden ook zijn weerslag zal hebben op de organisatie bij de clubs, is onontkoombaar. De clubs zullen bijvoorbeeld moeten omgaan met de aanwezigheid van jeugdspelers én alcohol consumerende senioren op zondag. Ook is het aannemelijk dat clubs andere soorten lidmaatschappen gaan overwegen. 'Op dit moment kennen we alleen een lidmaatschap voor spelende leden en een lidmaatschap voor trainende leden. Maar ik kan me indenken dat daar in de toekomst andere lidmaatschapsvormen bij komen, afhankelijk van de hockeyvariant die wordt aangeboden', stelt Kustermans.

Zowel Van Barneveld als Kustermans geeft aan dat het toenemend gebruik van de (kunstgras)hockeyvelden een nadelig effect zou kunnen hebben op de kwaliteit ervan. 'Het is echter ook zo dat kunstgrasvelden steeds verder doorontwikkeld worden en daardoor langer meegaan', merkt Kustermans op. Bovendien is bekend dat veelvuldig gebruik van een veld juist preventief werkt tegen de vorming van algen, het grootste probleem bij kunstgrashockeyvelden.

Andere hockeyvormen, afstappen van traditionele ideeën omtrent competities of vaste competitie-

dagen, het aanbieden van meerdere soorten lidmaatschappen – werkelijk alle registers worden opengetrokken om Nederland aan het hockeyen te krijgen en te houden. Het zijn echter met name de KNHB en de verenigingen die dat doen; op veel plaatsen houden de gemeenten de hand voorlopig nog op de knip. Het rondkrijgen van de aanleg van nieuwe of extra velden blijft op veel plaatsen getouwtrek om financiële middelen of herinrichting van de beperkte ruimte. 'Het doet me verdriet dat we nee moeten verkopen aan kinderen die willen hockeyen', zo omschreef KNHB-directeur Erik Gerritsen vorig jaar zijn gevoelens omtrent de discrepantie tussen vraag en aanbod en de problemen bij het vinden van een oplossing hiervoor. Dat verdriet van Gerritsen zal op de meeste plaatsen wel te hanteren zijn. Het omgaan met teleurgestelde, verdrietige kinderen die geen lid kunnen worden van een hockeyclub is echter een ander verhaal.

Be social

Scan of ga naar:

www.Fieldmanager.nl/artikel.asp?id=17-6677